

Примљено : 7. 11. 2025.			
ОРГ. ЈЕД.	Б р о ј	Трилог	Број лист

Наставно-научном већу Филозофског факултета

Предмет: Молба за усвајање Елабората Центра за савремена друштвено-хуманистичка истраживања на Филозофском факултету у Нишу

Поштовани,

Обраћамо вам се са молбом за усвајање елабората Центра за савремена друштвено-хуманистичка истраживања.

ЕЛАБОРАТ ЦЕНТРА ЗА САВРЕМЕНА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКА ИСТРАЖИВАЊА

Циљеви Центра

Центар за савремена друштвено-хуманистичка истраживања оснивају истраживачи, те заинтересовани наставници и сарадници Факултета који се организују у истраживачке групе за интердисциплинарно изучавање релевантних феномена у друштвеним и хуманистичким наукама. Примарни задатак Центра је да створи организациону јединицу која ће функционисати као основна стручна и научна „ниша“ за запослене у истраживачким звањима, а затим омогућити како истраживачима тако и заинтересованим наставницима и сарадницима рад на врхунским истраживањима из области које су заступљене на факултету. Пре свега је у плану заједничко, интердисциплинарно истраживање феномена на граници њихових основних научних поља, у сарадњи са колегама из земље и иностранства, у циљу даље интернационализације научних активности на Факултету. Чланови Центра ће активно радити на писању пројеката и апликацијама код домаћих и страних фондера, сарадњи са сличним институцијама у земљи и иностранству, те са привредом. Крајњи циљ рада Центра биће значајно оснаживање научних капацитета на Факултету, вишеструко увећање броја научних публикација у референтним часописима и зборницима угледних издавача, те обезбеђивање додатних средстава за Факултет и његове раднике.

Ове циљеве Центар ће остваривати континуираним емпиријским истраживањем, организовањем радионица, дебата, конференција, те пројеката у оквиру Филозофског факултета у Нишу, у сарадњи са домаћим и страним научноистраживачким институцијама, а уз финансијску подршку националних и међународних фондација, те привредних субјеката.

Резултати рада Центра за савремена истраживања у друштвено-хуманистичким наукама биће доступни у штампаном и дигиталном облику, у националним и међународним часописима, зборницима, монографијама, те у виду апстраката и усмених презентација на домаћим и међународним конференцијама, кад год је то могуће, као јавно доступни документи у складу са принципима отворене науке. Центар ће издавати потврде и сертификате учесницима у реализацији активности Центра.

Задаци Центра

Примарни задатак Центра је континуирано интердисциплинарно емпиријско истраживање савремених феномена у друштвено-хуманистичким наукама, посебно оних које се изучавају на Филозофском факултету у Нишу. Неке од могућих области којима би истраживачи, те заинтересовани наставници и сарадници отпочели рад у оквиру Центра су:

– дигитална хуманистика, где би се проучавале везе између употребе савремених информационих технологија и истраживања у хуманистичким, али и друштвеним наукама, од савремених метода за наставу страних језика до историје и комуникологије;

-- вештачка интелигенција, као водећа интердисциплинарна област данашњице, у којој би се повезала истраживања у областима као што су филологија, педагогија, психологија, новинарство.

-- Когнитивне науке, као интердисциплинарно истраживање људског ума, а које може да повеже различите области, укључујући филозофију, психологију, вештачку интелигенцију, лингвистику, али и истраживања у областима као што су теорија књижевности или социологија.

- Емпиријска истраживања у читавом спектру друштвених и хуманистичких наука најсавременијим методама, од мерења покрета очију (eye tracking) при когнитивним задацима до вођених интервјуа и фокус група у социологији.

Друге активности у оквиру Центра

- Промовисање савремених истраживања у друштвено-хуманистичким наукама широј јавности;
- Предавања и радионице чланова Центра намењене студентима, средњошколцима и широј заинтересованој публици;
- Организација тематских предавања или радионица из области обухваћених радом Центра на којима би чланови Центра представили своја истраживања, актуелне методе и теме;
- Организовање националних, регионалних и међународних средњошколских научних скупова из области савремених друштвено-хуманистичких истраживања, самостално или у сарадњи са другим сличним организацијама у земљи и иностранству;
- Популаризација друштвено-хуманистичких истраживања у широј јавности;
- Вршење услуга за становништво и привредне субјекте (нпр. истраживања јавног мњења, фокус групе, примена АИ модела),
- Активности на оспособљавању научног подмлатка кроз ангажовање студената-волонтера који су заинтересовани за научноистраживачки рад;

- Приближавање друштвено-хуманистичких наука младима, а у циљу већег интересовања потенцијалних студената за друштвено-хуманистичке профиле.

Планови Центра у години оснивања

За годину оснивања (2025 / 2026) планирано је следеће:

1. Центар ће бити оформљен у погледу чланова, руководства и сарадника;
2. Путем конкретних активности предвиђених елаборатом, Центар ће започети повезивање са партнерским удружењима и организацијама у земљи и иностранству;
3. Обформиће се истраживачки тимови који ће се бавити посебним интердисциплинарним областима;
4. Биће започета прва фаза предвиђених континуираних интердисциплинарних емпиријских истраживања;
5. Започеће се са активностима у вези са популаризацијом савремених друштвено-хуманистичких истраживања предвиђених елаборатом;
6. Резултати прве фазе истраживања биће периодично доступни широј јавности у штампаном и дигиталном облику.

Организација Центра

Центар за савремена друштвено-хуманистичка истраживања обухвата све истраживаче запослене на Факултету и наставнике и сараднике који добровољно одлуче да постану чланови Центра. Центром управља Веће Центра, које се састоји од свих чланова Центра, састаје по потреби и одлучује већином гласова пристуних, уз услов да је на седници присутна бар половина чланова Центра. Центром непосредно руководи координаторски тим, који се састоји од координатора Центра, заменика координатора Центра и секретара Центра. Најмање два члана координаторскога тима бирају се из

редова истраживача запослених на Факултету. Координаторски тим именује и разрешава декан Факултета на предлог Већа Центра.

Седиште Центра налазиће се у просторији Филозофског факултета у Нишу. Уколико буде остварена одговарајућа сарадња (разговори су у току) Центар ће располагати и просторијом у оквиру Научно-технолошког парка у Нишу.

У Нишу, 30. 10. 2025. године

ПРОДЕКАН ЗА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Проф. др Михаило Антовић